

PeerGrade, Opgave 9: Skattetryk

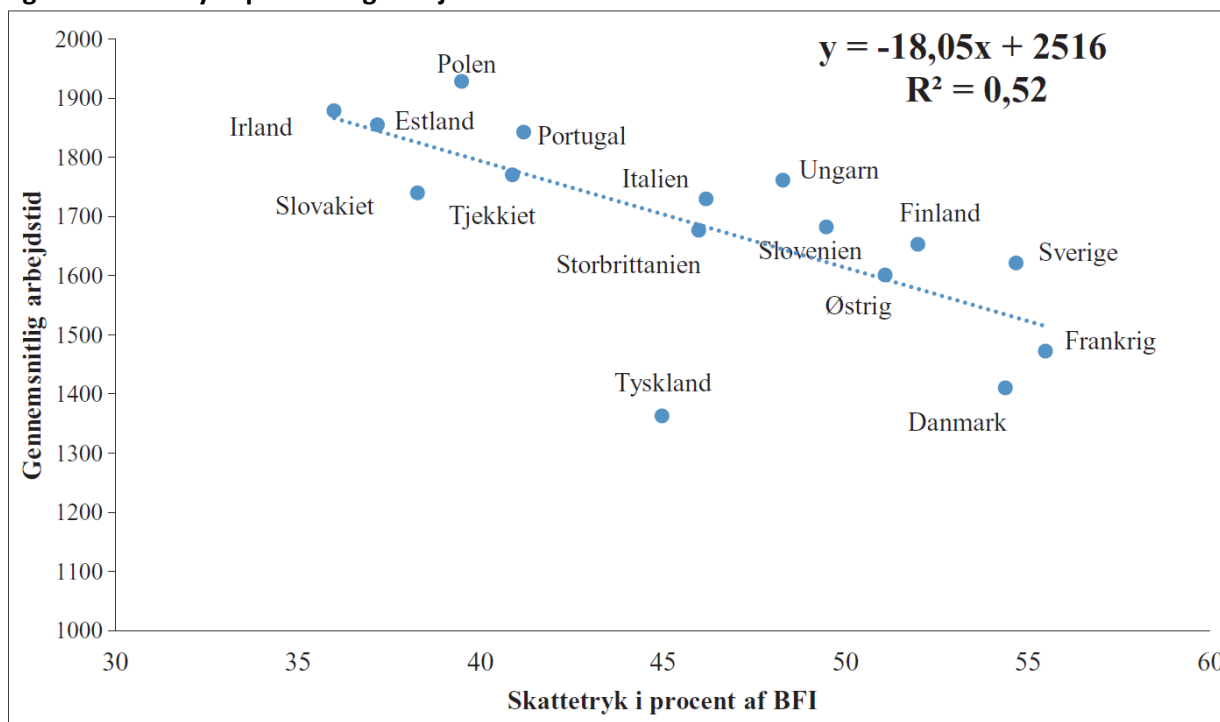
Opgavetekst

Hvad kan der af figur 1 udledes om sammenhængen mellem skattetryk og gennemsnitlig arbejdstid i udvalgte EU-lande. Du skal anvende viden om økonomiske sammenhænge.

I de sidste fyrrer år har man diskuteret sammenhængen mellem skatter og arbejdsudbud. I 1980'erne præsenterede Arthur Laffer sin såkaldte Laffer-kurve, som viser sammenhængen mellem skatteprocenten og statens skatteprovenu. Den klokkeformede kurve viser, at når skatteprocenten stiger over et vist niveau, så begynder statens skatteindtægter at falde, fordi befolkningen mister lysten til at arbejde og yde en ekstra indsats. Det samme argument kender man også fra Danmark, hvor partierne i blå blok foreslår mærkbare skattelettelser for at øge tilskyndelsen til at arbejde.

I figur 1 ser vi et diagram med data fra en række europæiske lande. På x-aksen ser vi skattetrykket i procent af BFI (den uafhængige variabel) og på y-aksen ser vi den gennemsnitlige årlige arbejdstid (den afhængige variabel).

Figur 1. Skattetryk i procent og arbejdstid i timer. 2014.

Kilde: Samfundsstatistik 2017 og OECD.

Note: Bruttofaktorindkomst (BFI) er et mål for produktionen eller værditilvæksten i samfundet opgjort i markedsprisen fratrukket moms. Arbejdstiden er den gennemsnitlige årlige arbejdstid for både fuldtids- og deltidsbeskæftigede.

Umiddelbart ser figuren ud til at bekræfte sammenhængen, jo højere skattetryk, jo lavere gennemsnitlig arbejdstid. Datapunkterne ligger, med Tyskland som en undtagelse, ganske pænt omkring den indsatte regressionslinje. Linjen har en negativ hældning, som viser, at hver gang skattetrykket stiger med et procentpoint, så falder den gennemsnitlige årlige arbejdstid med ca. 18 timer. R^2 er ikke imponerende høj (0,52) og viser, at skattetrykket kan forklare 52% af variationen i den gennemsnitlige årlige arbejdstid. De resterende 48% skal altså forklares med andre faktorer.

Det ses ganske tydeligt, at de Skandinaviske velfærdsstater (Danmark, Sverige og Finland) alle har et relativt højt skattetryk og en relativ lav gennemsnitlige årlige arbejdstid. I den modsatte ende af linjen har vi Irland og en række af de nye EU-lande fra Østeuropa (Estland, Polen og Slovakiet).

Figuren tyder således på, at man kan øge den gennemsnitlige årlige arbejdstid ved at reducere skattetrykket. Når man alligevel skal være forsigtig med at drage den konklusion er det fordi at data ikke dækker individniveauet, hvor beslutningen om at arbejde træffes. Hvis skattetrykket sænkes vil den enkelte typisk få en højere disponibel løn. Det betyder, at det bliver dyrere at holde fri (En times fritid koster en timeløn). Det taler for, at man vil arbejde mere. Hvis skattetrykket sænkes vil den enkelte typisk få en højere disponibel indkomst, så man har råd til at holde mere fri. Hvilken af disse kræfter, der er den stærkeste kan det være meget vanskeligt at udrede og dét siger figuren ikke noget om.